

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-642642-VII-7002.1/10/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 28. kwietnia 2010 r.

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Minister Sprawiedliwości

Warszawa

szanowny Panie Ministrze

Zarówno w trakcie wizytacji zakładów karnych i aresztów śledczych, jak również we wnioskach składanych do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, osoby pozbawione wolności oraz członkowie ich rodzin podnoszą brak możliwości uzyskania informacji o podstawie prawnej stosowanych wobec nich procedur bądź ograniczeń ich praw i wolności.

Art. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198 ze zm.) oraz § 11 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68) przewidują szeroki zakres informacji publicznych, które podlegają udostępnieniu.

W piśmie z dnia 13 kwietnia 2010 r. (1. dz. - jak wyżej) zwróciłem się do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z wnioskiem o spowodowanie zamieszczania na stronie podmiotowej BIP wydanych przez niego zarządzeń, instrukcji lub decyzji (bądź ich wyciągów) mających wpływ na sytuację osób pozbawionych wolności oraz członków ich rodzin.

Wskazałem również, iż zakładka „Dokumenty urzędowe” strony podmiotowej bip.sw.gov.pl nie zawiera żadnych informacji. Dzieje się tak pomimo zaliczenia - według informacji zawartej na stronie głównej bip.gov.pl - Centralnego Zarządu Służby Więziennej do organów, które zgłosiły fakt prowadzenia strony podmiotowej BIP.

W odpowiedzi na przedstawione powyżej wystąpienie (pismo z dnia 4 maja 2010 r., l.dz. BDG-070-54/10/350) Dyrektor Generalny Służby Więziennej zaprezentował stanowisko, iż nie ma niepublikowanych norm i przepisów mających wpływ na sytuację osób pozbawionych wolności i ich rodzin. Jego zdaniem, sytuacja ta jest uregulowana ogólnodostępnymi przepisami rangi ustawowej oraz rozporządzeniami wydanymi w celu wykonania ustawy, zaś akty wewnętrzne dotyczą funkcjonariuszy i pracowników SW.

Dyrektor Generalny SW wskazał ponadto, iż w przypadku wydania aktu wewnętrznego, który będzie miał wpływ na sytuację osób pozbawionych wolności oraz ich rodzin, zostanie on zamieszczony w zakładce BIP, o ile nie będzie zaliczony do kategorii „tajemnicy Służby Więziennej” przewidzianej art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1761 ze zm.), nieupublicznej zgodnie z art. 5 przywołanej powyżej ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich dotychczasowa praktyka oraz udzielona odpowiedź nie odpowiadają konstytucyjnym standardom państwa prawa.

Wbrew stanowisku Dyrektora Generalnego SW, w obiegu prawnym funkcjonują wydane przez niego regulacje mające wpływ na sytuację osób pozbawionych wolności. Przykładowo zaliczyć do nich należy:

- zatwierdzoną przez Dyrektora Generalnego SW w dniu 23 czerwca 2006 r. „Instrukcję postępowania w przypadku podejrzenia użycia narkotyku przez osobę osadzoną w jednostce penitencjarnej”, przewidującą wymóg informowania osadzonego o przysługującym mu prawie do niewyrażenia zgody na przeprowadzenie badania, z zaznaczeniem, że będzie to traktowane jako potencjalne wskazanie, że przyjmował narkotyki, i że może pociągnąć za sobą konsekwencje regulaminowe;
- instrukcję Nr 2/99 Dyrektora Generalnego SW z dnia 16 lutego 1999 r. w sprawie ustalania pojemności jednostek penitencjarnych, określającą m.in. sposób obliczania powierzchni celi mieszkalnej;
- instrukcję Nr 2/2009 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie transportowania skazanych, określającą m.in. przyczyny ich transportowania oraz inne, niż przewidziane w § 58 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25

sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. Nr 152, poz. 1493), odstępstwa od zawartej w art. 100 kodeksu karnego wykonawczego (Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 ze zm.) zasady odbywania kary w zakładzie karnym położonym, w miarę możliwości, najbliższej miejsca zamieszkania;

- zarządzenie Dyrektora Generalnego SW nr 5/2004 z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie ustalenia metod gospodarowania paliwami i energią w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, w którym wprowadzono m.in. zasadę ustalania harmonogramu zasilania obwodów gniazd wtyczkowych w celach mieszkalnych.

Nie można zaakceptować stanowiska Dyrektora Generalnego SW, iż utrzymania w tajemnicy takich informacji wymaga dobro publiczne lub względy służbowe stanowiące wyłączną podstawę kwalifikacyjną do kategorii „tajemnicy Służby Więziennej”. Podkreślenia wymaga, iż ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523) tajemnicy takiej nie przewiduje, odnosząc się jedynie do informacji niejawnych.

Należy również wskazać, że zakładka BIP „Akty prawne” nadal nie zawiera żadnych informacji.

Mając na uwadze powyższe informacje, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o spowodowanie zamieszczania przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej na stronie podmiotowej BIP wydanych przez niego zarządzeń, instrukcji lub decyzji (bądź ich wyciągów) mających wpływ na sytuację osób pozbawionych wolności oraz członków ich rodzin.

Z poważaniem

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk